

Onderwerp	Afvaltarieven Twence (Twente versus Gelderland)
Datum	1 januari 2024
Steller van de vragen	Herman Kalter (SP)
Registratienummer	618154
Behandeld door	Jeroen te Molder

Aan de voorzitter van de raad,

Het college wordt in overeenstemming met artikel 39 van het Reglement van Orde voor de vergaderingen van de gemeenteraad verzocht de volgende vragen schriftelijk te beantwoorden:

In Tubantia lazen we over het nieuwe contract dat Twence via een openbare aanbesteding heeft gewonnen voor een samenwerkingsverband van negen Gelderse gemeenten. Dit samenwerkingsverband moet voor de verwerking van haar afval een bedrag van iets meer dan € 40 per ton betalen, terwijl de Twentse gemeenten en Berkelland € 78 per ton moeten betalen.

De volgende vragen:

1. Hoe kijkt het college nu tegen het tarief afvalstoffenheffing 2024 aan, waar de verwerking van het afval bij Twence mede onderdeel van is?

De tarieven afvalstoffenheffing van de gemeente worden jaarlijks berekend op basis van (maximaal) 100% kostendekkendheid. De verwerkingstarieven huishoudelijk afval van Twence zijn daarbij 'slechts' een onderdeel.

Bij vaststelling van het tarievenbeleid Twence ingaande juli 2022 zijn onder andere op basis marktconformiteit voor een periode van vijf jaar de tarieven vastgesteld.

De huidige lage marktprijzen voor verwerkingstarieven worden gezien als een momentopname.

2. Kan het college de raad informeren hoe Twence deze tarieven €40 per ton aan het samenwerkingsverband kan aanbieden, terwijl de Twentse gemeenten bijna het dubbele (€78 per ton) moeten betalen?

In 2021 zijn de huidige verwerkingstarieven vastgesteld. Marktconformiteit vormde daarbij een belangrijk uitgangspunt. Daarnaast vonden de gemeenten het van belang om afspraken te maken voor een langere periode, zodat dit bijdraagt aan een voorspelbare en stabiele afvalstoffenheffing. Dat betekent dat de overeengekomen tarieven tot medio 2027 ook niet worden geïndexeerd.

In de markt is er echter continu sprake van fluctuaties in marktprijzen. Om commercieel succesvol te zijn, moet Twence daarin meebewegen. Ten tijde van de aanbesteding van Circulus, dit bedrijf verzorgt voor negen Gelderse gemeenten het afvalbeheer, waren de marktprijzen lager dan ten tijde van de besluitvorming over het tarievenbeleid voor aandeelhouders. De verwachting is dat marktprijzen op niet al te lange termijn weer gaan stijgen, met name vanwege de langdurige uitval van verwerkingscapaciteit van AVR in Rotterdam. Daarnaast heeft Twence besloten om scherp in te schrijven op de aanbesteding van Circulus, vanwege de ondernemingsstrategie die erop gericht is om de relatie met overheden in de nabijheid - in overeenstemming met de EU-kaderrichtlijn afvalstoffen - te ontwikkelen.

Overigens is het in de krant gesuggereerde verwerkingstarief van €40 per ton niet juist, het door Twence aangeboden tarief ligt hoger (maar wel lager dan de huidige verwerkingstarieven voor de aandeelhouders).

3. Is het tarief voor afval die Twence aan de inwoners Hof van Twente vraagt marktconform, in vergelijking met de € 40 per ton voor de inwoners van Gelderland?

Men zou kunnen concluderen dat de langjarig vastgestelde tarieven niet conform de huidige markttarieven zijn. Dit is echter een momentopname. Over de afgelopen jaren is het tarief voor restafval dat met aandeelhouders overeen is gekomen marktconform te noemen. Daarnaast profiteren de aandeelhouders van een gunstig tarief, ook in de huidige marktomstandigheden, voor de verwerking van GFT. In de mix en gemiddeld genomen (sinds de vaststelling van tarieven in 2021) zijn de verwerkingstarieven voor de aandeelhoudende gemeenten marktconform.

4. Jaarlijks rekent Hof van Twente met/op een dividend van Twence. In welke mate is het – gezien deze tarieven discussie – terecht dat het extra ontvangen dividend 2023 vorig jaar zonder meer is toegevoegd aan de algemene reserve?

Er is in het tarievenbeleid van Twence geen directe relatie gelegd met een hogere dividendumuitkering, dit is geen uitgangspunt geweest voor het vaststellen van de tarieven. Uiteraard heeft een tariefsverhoging wel effecten op het bedrijfsresultaat en uiteindelijk ook de dividendumuitkering. Het hoge(re) resultaat van Twence over 2022 is met name het gevolg geweest van de uitzonderlijke hoge energieopbrengsten. De dividendopbrengsten vanuit alle deelnemingen, onder andere van Twence, zijn conform bestand beleid, als algemene dekkingsmiddelen opgenomen.

5. Twence weet zich verzekerd van een hoge winstmarge op het Twentse afval, terwijl de gemeenten zich verzekerd weten van extra hoge afvalstoffenheffingen. Daarentegen weten de inwoners van Hof van Twente zeker dat ze feitelijk een – te hoge – afvalstoffenheffing betalen. Gaat Hof van Twente dit uit zichzelf corrigeren? Zo nee, waarom niet?

De verwerkingstarieven huishoudelijk afval van Twence zijn een onderdeel van de totale kosten bij de bepaling van de afvalstoffenheffing.

Bij vaststelling van het tarievenbeleid Twence ingaande juli 2022 zijn onder andere op basis marktconformiteit voor een periode van vijf jaar de tarieven vastgesteld. De huidige lage marktprijzen voor verwerkingstarieven worden gezien als uitzonderlijk en een momentopname.

Het resultaat van de totale onderneming wordt naast de verwerking van het publieke afval ook, grotendeels, behaald uit de commerciële activiteiten van de onderneming. Waarbij ook exploitatie van zonneparken en mistvergisting onderdeel zijn van het resultaat.

De tarieven zijn voor een periode van vijf jaar vastgesteld door gezamenlijke aandeelhouders. Voor 2027 zullen voor een nieuwe periode afspraken worden gemaakt over de verwerkingstarieven.

6 februari 2024

Burgemeester en wethouders van Hof van Twente,
de secretaris,

drs. D. Lacroix

de burgemeester,

drs. H.A.M. Nauta-van Moorsel MPM